

DOI: 10.5281/zenodo.3766845

UDC: 339.178.3:339.562/563

JEL: F23, F34

SPECIFICITY OF PERFORMANCE OF INTERNATIONAL FACTORING IN THE TERRITORY OF UKRAINE

СПЕЦИФІКА ЗДІЙСНЕННЯ МІЖНАРОДНИХ ФАКТОРИНГОВИХ ОПЕРАЦІЙ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Viktorii V. Lakiza, PhD, Associate professor
Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-6764-8536
Email: viktorii.v.lakiza@lpnu.ua

Lesya V. Zynych
Lviv Polytechnic National University, Lviv, Ukraine
ORCID: 0000-0002-4703-5505
Email: lesya.zynych2000@gmail.com

Received 11.06.19

Активний розвиток зовнішньоторговельних відносин посприяв виникненню та використанню суб'єктами міжнародних відносин зовнішньоекономічних угод із комерційним фінансуванням, одним із видів котрих виступає факторинг. Ефективність застосування факторингу підтверджується постійним зростанням питомої ваги факторингових операцій у міжнародній практиці через підвищення конкурентоспроможності та покриття дебіторської заборгованості суб'єктами підприємницької діяльності. Завдяки факторингу підприємство забезпечує себе необхідним оборотним капіталом, мінімізує кредитні ризики, покращується підтримка ліквідності в умовах обмеженого доступу до кредитних ресурсів і тим самим відкривається доступ до зарубіжних ринків.

Міжнародний факторинг є відносно новою фінансовою операцією, яка набула поширення лише наприкінці ХХ ст. Зростання обсягів міжнародної торгівлі потребувало нових механізмів фінансування з урахуванням специфіки товарообміну між експортерами та імпортерами, які знаходились в країнах із різним рівнем економічного розвитку, що зумовлює актуальність досліджуваної проблематики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Міжнародний характер факторингу обумовив наявність проблеми його тлумачення в юрисдикціях різних країн світу, в результаті чого дефініція даної категорії є надзвичайно широкою. Власне кажучи, під договором факторингу можуть розумітися абсолютно різні з правової точки зору договори [1, с.15].

Так, наприклад, англійські економісти М. Форман, Дж. Гілберт та Ф. Селінджер [2, 3]

Лакіза В. В., Зинич Л. В. Специфіка здійснення міжнародних факторингових операцій на території України. Оглядова стаття.

Досліджено специфіку міжнародного факторингу як особливої форми фінансування підприємства, підходи до визначення категорії «міжнародний факторинг», їх сутність та значення, критерії віднесення операцій до факторингових. Задля визначення ефективності факторингових операцій виокремлено етапи реалізування міжнародного факторингу. Для кожного суб'єкта міжнародного факторингу визначено переваги та недоліки його використання з урахуванням специфіки залучення експорт-фактора та імпорт-фактора. Проаналізовано статистику факторингових операцій в Україні та світі, окреслено проблеми здійснення факторингових операцій, їхній вплив на розвиток економіки. Сформувано висновки про вплив міжнародного факторингу на економіку України, визначено переваги та недоліки, запропоновано альтернативи вирішення виявлених проблем.

Ключові слова: факторинг, міжнародний факторинг, експорт-фактор, імпорт-фактор, факторингова операція.

Lakiza V. V., Zynych L.V. Specificity of performance of international factoring in the territory of Ukraine. Review article.

The specifics of international factoring have been investigated of international factoring as a special form of enterprise financing, approaches to determining the category of "international factoring", their essence and value, criteria for attributing transactions to factoring are investigated. In order to determine the effectiveness of factoring operations, the stages of realization of international factoring are separated. For each international factoring entity, the advantages and disadvantages of its use are determined, taking into account the specificity of the involvement of the export factor and the import factor. Factoring statistics are analyzed, problems of factoring operations are outlined and alternatives for their solution are suggested. The conclusions on the impact of international factoring on the Ukrainian economy have been formed.

Keywords: factoring, international factoring, export factor, import factor, factoring operation.

(Forman, Gilbert, 1976. Salinger, 1999) визначають «справжній» факторинг як «..відкрити угоду про повне обслуговування, яка включає фінансування, страхування кредитних ризиків, стягнення боргів та інші послуги без права регресу». Інші види факторингу, на думку авторів, є лише його викривленнями та насправді не можуть вважатися факторингом.

В той же час інший англійський економіст - М. Байкере (Bickers, 2003) визначає факторинг як «довгострокову угоду між факторинговою компанією та постачальником, який продає свої товари на умовах товарного кредиту, в якій фактор зобов'язується купувати рахунки до отримання і додатково в залежності від угоди надавати такі послуги, як ведення книги дебіторів та адміністрування дебіторської заборгованості, інкасація боргів, захист від втрат при наявності поганих боргів, що можуть виникнути при банкрутстві покупців [4].

Іспанський вчений Мануель Педрейра (Pedreira, 2006) визначає факторинг, як «відступлення спеціалізованій фінансовій компанії - посереднику (фактору) прав стягнення з клієнтів постачальника обумовленої згідно факторингової угоди суми та прийняття на себе ризику несплати покупцем (залежно від угоди) в обмін на отримання фактором винагороди» [5]. Словник сучасної економіки Макміллана (Macmillan, 1986) визначає факторинг, як метод позбавлення торговельних боргів шляхом продажу цих боргів фінансовому інституту [6].

Згідно підручника російського економіста І. Балабанова [7] (Balabanov, 2000), факторинг - це «різновид торговельно-комісійної операції, пов'язаної з кредитуванням оборотних коштів. Факторинг являє собою інкасування дебіторської заборгованості покупця та є специфічним різновидом короткострокового кредитування та посередницької діяльності». Український вчений Т. Басюк [8] дає наступне визначення факторингу – «система фінансування, за умовами якої підприємство – постачальник продукції перевідступає короткострокові вимоги за торговельними операціями банківській установі (факторинговій компанії)».

Отже, на основі аналізу літературних джерел, можемо стверджувати, що факторинг є різновидом товарного кредитування, на основі якого відбувається повне обслуговування фактором вимог за торговельними операціями (в тому числі фінансування, страхування кредитних ризиків, стягнення без права регресу боргів тощо) в обмін на отримання ним винагороди.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Проблематику здійснення факторингових операцій досліджувало чимало як іноземних, так і вітчизняних науковців, проте через перманентний процес глобалізації та постійний розвиток країни, а також через зміну низки економічних процесів вона потребує більш глибокого дослідження в розрізі провадження

факторингу вітчизняними суб'єктами господарської діяльності.

Формулювання цілей статті. Зважаючи на викладене вище метою статті є: розкриття сутності міжнародного факторингу та вивчення специфіки здійснення міжнародних факторингових операцій на території України

Виклад основного матеріалу дослідження

У 1988 р. було прийнято Конвенцію про міжнародний факторинг, згідно якої фінансова операція вважається міжнародним факторингом лише в тому разі, якщо виконуються принаймні дві з чотирьох умов [9, с.323]:

- наявність кредитування у формі попередньої сплати боргових вимог;
- ведення бухгалтерського обліку постачальника, передусім обліку збуту;
- інкасування заборгованості постачальника;
- страхування постачальника від кредитного ризику.

Міжнародний факторинг (factoring, від англ. factor – посередник) – це різновид посередницької операції, що проводиться банками і спеціальними компаніями, та являє собою купівлю грошових вимог експортера до імпортера, а також їх інкасацію [10, с. 343].

Найбільшою особливістю міжнародного факторингу є суттєве переважання експортного факторингу. Передусім надається перевага фінансуванню експорту. Тому, під час фінансової кризи 2008 р., для зміцнення факторами своїх позицій на міжнародних ринках, перевага надавалася саме експортному факторингу, частка якого перетнула межу в 60%.

Міжнародний факторинг – це складний процес, який складається з низки етапів, а саме:

- Експорт-фактор перед підписанням рамкового договору отримує від підприємства необхідну інформацію з метою аналізування ситуації, оцінювання ризику здійснення факторингової операції, а також інформацію про саме підприємство.
- Експорт-фактор надає необхідну інформацію імпорт-фактору, особливу увагу приділяючи наступним даним:
 - точна назва та адреса постачальника;
 - вартість реалізації;
 - найменування товару чи послуги;
 - умови постачання за правилами ІНКОТЕРМС;
 - форми та терміни оплати;
 - кількість покупців;
 - кількість виставлених рахунків тощо.
- Імпорт-фактор перевіряє отриману інформацію, оцінює і порівнює з фактичним станом покупця та інформує експорт-фактора.
- Отримавши дані, експорт-фактор оцінює ситуацію і приймає рішення, враховуючи ризики, які готовий взяти на себе.
- Після підписання сторонами договору процедура ідентична процедурі здійснення

- внутрішнього факторингу. Однак покупець розраховується з імпорт-фактором, а постачальник робить копії рахунків та надсилає експорт-фактуру, який згодом передає імпорт-фактуру.
- Експорт-фактор стягує грошову заборгованість та перенаправляє імпорт-фактуру з копіями відповідних рахунків.
 - У імпорт-фактора виникають зобов'язання перед експорт-фактором щодо стягнення грошової заборгованості та звітування, а в експорт-фактора ці самі зобов'язання виникають перед покупцем [11].
- Отже, міжнародна факторингова операція здійснюється із залученням факторів експорту та імпорту (рис. 1).

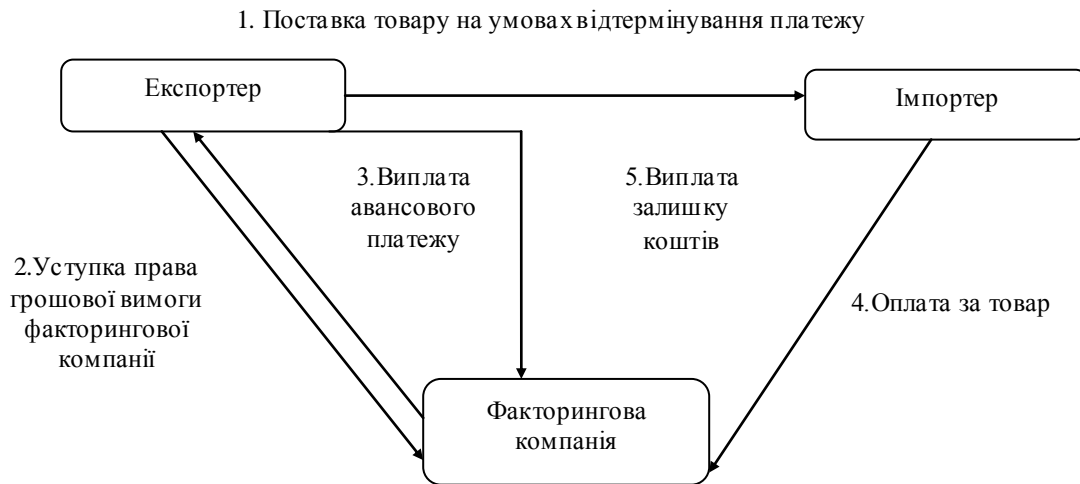

Рис. 1. Послідовність здійснення міжнародної факторингової операції
Джерело: власна розробка автора

Проте, варто проаналізувати принципи факторингу, які допомагають здійснювати міжнародні операції ефективніше та простіше. С. Ю. Курбатов перший поставив питання про принципи факторингу. Він вважає, що їх значення полягає в тому, що вони відображають сутність факторингового обслуговування, його характерні риси, слугують основою самого здійснення факторингу. Порушення цих принципів може стати основою для розірвання договору між суб'єктами факторингу. До принципів факторингу С. Ю. Курбатов відносить такі принципи: конкретність, цілеспрямованість, правомірність, оперативність, невідворотність відповідальності [12].

Унікальність такого кредитного інструменту, як факторинг, особливо для підприємств, полягає у наступних його перевагах [13]:

- Факторинг – це інструмент, що сприяє розширенню частки компанії на ринку. Після отримання необхідних оборотних коштів з'являється можливість збільшити обсяги продажів.
- Отримання додаткового прибутку. Поповнення оборотних коштів і збільшення обсягу продажів відповідно буде сприяти збільшенню прибутку.
- Доступність і прозорість процедури. При факторингу, на відміну від банківського кредитування, фінансування не вимагає заставного забезпечення, а також відкриття додаткового поточного рахунку та переведення оборотів.

- Нові конкурентні переваги. Компанія отримує можливість надавати клієнтам конкурентні відстрочки платежу, підтримуючи при цьому необхідний асортимент товарів на складі за рахунок додаткових оборотних коштів.

- Подолання проблеми касових розривів. Індивідуальний графік проведення операцій з фінансування дозволить отримати гроші в будь-який момент після відвантаження товару. Фінансування, що надається, поступово збільшується в міру зростання продажів, при цьому в компанії залишається можливість використання кредитних лімітів у банку.

- Поліпшення фінансових показників. Факторинг без регресу дає можливість істотно поліпшити фінансові показники за рахунок скорочення дебіторської заборгованості.

Окрім всіх вищеперлічених переваг факторингу варто наголосити на істотний вплив факторів макроекономічного характеру, до яких пропонується відносити:

- Трудоресурсні фактори, тобто відсоток населення з належною вищою освітою, які можуть працювати в сфері розробки факторингових операцій на вітчизняному ринку та фахівців, які вже мають досвід роботи у міжнародних факторингових компаніях.
- Економічні фактори, тобто досконалість законодавства у частині визначення процедури здійснення міжнародного факторингу, готовність національних банків та компаній надавати факторингові послуги, стабільність стану економіки країни.

— Міжнародні фактори, тобто співробітництво окремих країн з приводу здійснення факторингових послуг в рамках спільного підприємництва і міжнародне стажування фахівців з факторингу.

Головною відмінністю міжнародного факторингу від інших продуктів, що застосовуються в міжнародній практиці, є комплекс на даваних послуг. Він включає не тільки фінансування постачальника, але й управління дебіторською заборгованістю та страхування ризиків.

Н.В. Непрядкіна визначає наступні особливості міжнародного факторингу [14, с.264]:

— Використання факторингу має ряд переваг перед традиційними засобами страхування ризиків у міжнародних поставках – акредитивами і гарантіями, які не вирішують проблему нестачі оборотних коштів у постачальника. Проте факторинг дозволяє не тільки застрахувати можливі ризики неплатежу зі сторони, але й отримати під цю поставку більш раннє фінансування.

— Роботу з міжнародного факторингу простіше організувати, він не вимагає підтверджень на операцію від міжнародних банків із рейтингом не нижче ААА, що дає цьому інструменту перевагу в швидкості й простої використання.

— Документи оформляються не на разову операцію, а на весь період роботи з постачальником. Комісія з покупки на пряму не утримується – за «факторингове покриття» імпорт-фактор стягує її з експорт-фактора. При цьому відсутня необхідність надання застави, як при акредитивній формі розрахунків, а покупець не несе додаткових витрат, як, наприклад, із відкриття та забезпечення акредитива.

— Факторингове фінансування носить револьверний характер, а значить, немає необхідності оформляти кожну угоду, що вигідно й постачальнику, й покупцеві.

Загалом у світовій практиці спостерігається стрімка тенденція до збільшення обсягів міжнародних факторингових операцій (табл. 1), що є свідченням наявності низки привілеїв, які отримують суб'єкти зовнішньоекономічної діяльності при застосуванні даного інструменту [15].

Показники міжнародного факторингу демонструють збільшення пропозиції кредитного забезпечення в бізнесі за рахунок використання непогашеної дебіторської заборгованості. Обсяги експортного факторингу у період з 2010-2016 рр. зросли на 103,5%.

Таблиця 1. Аналізування обороту зовнішнього факторингу за період 2010-2016 рр. (млн. дол. США)

Показники	Роки						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Експортний факторинг	126,032	162,972	192,537	219,285	242,472	261,214	256,551
Імпортний факторинг	23,584	30,943	36,707	50,481	54,081	66,612	63,446
Дисконтування експортного рахунку-фактури	29,818	51,069	85,163	87,447	89,025	96,871	108,038
Міжнародний факторинг FCI	179,434	244,983	314,442	357,213	385,579	424,697	428,035

Джерело: власна розробка авторів.

Варто зауважити, що в регіональній структурі об'єму факторингу за 2015-2016 рр. незмінними лідерами, на яких припадає найбільша частка операцій, залишаються Європа та Азія (табл. 2).

Важливим інструментом поширення міжнародного факторингу в даних регіонах є організування як FCI (Fédération Cynologique Internationale) Фінансування дебіторської заборгованості є основним об'єктом асоціації та включає факторинг, розрахунок рахунків-фактур та інші рішення щодо фінансування ланцюга постачання. Зменшення об'єму факторингу в Азії на 6,89% зумовлено головним чином падінням об'єму факторингових операцій у Китаї (на 14,5%), Японії (на 8,7%), Тайвані (на 10,45%). Не зважаючи на зменшення об'єму факторингових операцій в 2016 р., Китай залишається другою в світі найбільшою факторинговою країною після Великої Британії. Як бачимо з табл. 3, найбільша

частка світового факторингу припадає на Європу та становить 67,05%. У 28 країнах ЄС загальний обсяг факторингу становив 1,501 млрд. євро, що складає 10,13% ВВП. Найбільш важливими ринками є: ринок Великобританії (327 млрд. євро), Франції (268 млрд. євро), Німеччини (219 млрд. євро), Італії (209 млрд. євро) та Іспанії (131 млрд. євро). Міжнародна факторингова асоціація FCI широко представлена в європейських країнах, крім Ірландії, Латвії та Естонії. [15].

Аналізуючи дані табл. 3 можна зафіксувати наступні тенденції: у 2016-2017 рр. має місце переважання внутрішнього факторингу над міжнародним та зменшення оборотів здійснення факторингу в Україні в цілому. За досліджуваний період обсяг міжнародного факторингу скоротився на 99,3%.

У табл. 3 наведено загальну характеристику обсягів факторингу в Україні.

Таблиця 2. Аналізування світового обсягу факторингу за регіонами за період 2015-2016 рр.

Континенти	Роки		Відносне відхилення, %	Питома вага в 2016 р., %
	2015	2016		
Африка, млн. євро	18,721	20,393	8,93	0,86
Азія, млн. євро	596,633	555,550	-6,89	23,38
Європа, млн. євро	1,557052	1,592974	2,31	67,05
Середній Схід, млн. євро	8,028	7,583	-5,54	0,32
Північна Америка, млн. євро	100,530	95,072	-5,43	4,00
Південна Америка, млн. євро	86,826	104,396	20,24	4,39
Всього, млн. євро	812,295052	784,586974	13,62	100

Джерело: власна розробка авторів.

Таблиця 3. Аналізування обсягів факторингу в Україні за період 2014-2017 рр.

Показники	Роки				Відхилення 2014/2017 рр., %
	2014	2015	2016	2017	
Внутрішній факторинг, млн. євро	1325	1021	432	294	-77
Міжнародний факторинг, млн. євро	15	14	10	1	-99,3
Всього, млн. євро	1340	1035	442	295	-77,9

Джерело: власна розробка авторів.

Виходячи з даних фінансової звітності банків за перше півріччя 2018 р. можна стверджувати, що факторингові послуги надавали 24 фінансові установи України. Станом на 01.07.2018 р. в п'ятірку лідерів за обсягом вимог за договорами факторингу входили:

«УКРЕКСІМБАНК», «ТАСКОМБАНК», «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ» та «ОТП БАНК». Їх сумарна ринкова частка формувала 73% загального обсягу банківського портфеля факторингових операцій (табл.4) [17].

Таблиця 4. Ренкінг банків за обсягом портфеля факторингу

Назви банків	Обсяг портфеля станом на 01.07.18 р., тис. грн.	Відсоток ринку, %
1	2	3
ПУМБ	692438	29,48
УКРЕКСІМБАНК	427744	18,21
ТАСКОМБАНК	209269	8,91
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	201923	8,60
ОТП БАНК	191953	8,17
СІТБАНК	145992	6,22
БАНК ВОСТОК	92453	3,94
АЛЬФА-БАНК	90876	3,87
МТБ БАНК (МАРФІН БАНК)	62446	2,66
КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	42311	1,80
УКРСІББАНК	39990	1,70
УКРСОЦБАНК	37300	1,59
ПІВДЕННИЙ	35430	1,51
ВІЕС БАНК	31100	1,32
РАДАБАНК	22354	0,95
КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	14079	0,60
УКРБУДІНВЕСТБАНК	4434	0,19
БМ БАНК	3637	0,15
ПРИВАТБАНК	1461	0,06
ПОЛТАВА – БАНК	899	0,04
ІДЕЯ БАНК	500	0,02
ВТБ БАНК	253	0,01
ОЩАДБАНК	170	0,01
ПОЛКОМБАНК	0	0,00
Всього	2349011	100

Джерело: власна розробка авторів.

Загальний обсяг вимог за договорами факторингу на балансі банків на початок 3-го кв. 2018 р. становив 2,3 млрд. грн. Порівняно з початком року, він скоротився на 587 млн. грн. При цьому приріст факторингового портфеля за січень-червень 2018 р. продемонстрували 9 банків

[17]. У п'ятірку лідерів за обсягом приросту увійшли: «ПУМБ», «СІПБАНК», «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ», «УКРСОЦБАНК» та «БАНК ВОСТОК», який відзначився також найбільш високим темпом приросту портфеля (табл.5).

Таблиця 5. Ренкінг банків за портфелем факторингу за січень-липень 2018 р.

Назви банків	Портфель на 01.01.18 р., тис. грн.	Портфель на 01.07.18 р., тис. грн.	Динаміка, тис. грн.
ПУМБ	613369	692438	79069
СІПБАНК	80243	145992	65749
РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ	171978	201923	29945
УКРСОЦБАНК	21583	37300	15716
БАНК ВОСТОК	79066	92453	13387
КОМЕРЦІЙНИЙ ІНДУСТРІАЛЬНИЙ БАНК	1453	14079	12626
РАДАБАНК	15616	22354	6739
ПІВДЕННИЙ	29953	35430	5477
ПОЛТАВА-БАНК	0	899	899
ОЩАДБАНК	170	170	0
ВТБ БАНК	253	253	0
ПОЛКОМБАНК	0	0	0
УКРСИББАНК	39990	39990	0
ІДЕЯ БАНК	500	500	0
БМБАНК	3637	3637	0
УКРБУДІНВЕСТБАНК	4434	4434	0
ПРИВАТБАНК	1547	1461	-87
КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК	45832	42311	-3451
ВІЕС БАНК	37100	31100	-6000
МТБ БАНК	82873	62446	-20427
ОТП БАНК	310595	191953	-118643
УКРЕСІМБАНК	608769	427744	-180426
АЛЬФА-БАНК	300014	90876	-209137
ТАСКОМБАНК	487899	209269	-278629

Джерело: власна розробка авторів.

З небанківських фінансових організацій, станом на 01.07.2018 р. ліцензії на надання послуг факторингу (за даними Держфінпослуг) мали 526 фінансових компаній. Однак фактично працює на ринку набагато менша кількість учасників. Так, членами асоціації «Укрфактор» є всього 26 компаній [17]. За 2017 р. факторинговими компаніями України було укладено понад 29 тис. договорів на суму 31,4 млрд. грн. За перше півріччя 2018 р. - 14 тис. договорів на суму близько 14 млрд. грн. Найбільшою популярністю факторинг користується у підприємств сфери обслуговування - договори з такими підприємствами склали 17,55% від загального обсягу договорів, укладених протягом 2017 року. На другому, третьому та четвертому місцях: сільське господарство, транспорт та будівництво [17].

Висновки.

Сьогодні факторинг – це ефективний інструмент, за допомогою якого можуть зміцнитися позиції підприємств за умови ефективної реалізації його процедур. Оскільки факторингові послуги надаються без застави майна, це робить їх актуальними для будь-якого рівня бізнесу. За результатами здійсненого дослідження можемо сформулювати наступні висновки: основними перевагами використання

міжнародного факторингу є полегшена процедура прийняття рішень по роботі з тим чи іншим постачальником, пряме фінансування постачальника та беззаставне фінансування. Незважаючи на переваги міжнародного факторингу перед іншими фінансовими операціями, є і низка недоліків, що характеризують саме український ринок. До них зокрема належать: низька платіжна дисципліна боржників і недостатньо серйозний захист прав кредиторів, що пов'язане з недосконалістю законодавства в частині визначення процедури здійснення міжнародного факторингу, відмова факторів від використання міжнародного факторингу в зв'язку зі складністю реалізації, висока вартість факторингових послуг, нестабільний стан економіки країни тощо.

Збільшення частки міжнародних факторингових операцій на фінансовому ринку України сприятиме збільшенню оборотності грошових коштів, оскільки суб'єкти підприємницької діяльності володітимуть інструментом тимчасового вивільнення грошових ресурсів, які можуть бути спрямовані на підвищення ефективності та рентабельності господарської діяльності експортерів та покращення показників торгового балансу України загалом.

Abstract

The active development of foreign trade relations facilitated the emergence and use of foreign trade agreements with commercial financing by entities of international relations, one of the types of factoring. The effectiveness of factoring is confirmed by the steady increase in the share of factoring operations in international practice by increasing the competitiveness and coverage of accounts receivable by business entities. Due to factoring, the company provides itself with the necessary working capital, minimizes credit risks, improves liquidity support in conditions of limited access to credit resources, and thus opens access to foreign markets.

The purpose of the article is to reveal the essence of international factoring and to study the specifics of international factoring operations in Ukraine. Although many scientists have explored the problem, it needs updating and improvement, which is a consequence of the country's development and changes in a number of economic processes. Therefore, the main task is to investigate the peculiarities of international factoring in the world and in Ukraine, to identify the existing advantages and disadvantages of factoring, to analyze statistics of factoring operations at the world and national level, to determine the impact of financial (banking) and non-financial companies to develop factoring in the country, and make conclusions about the effectiveness of factoring by identifying the biggest issues that prevent it.

Different interpretations of the category of "international factoring" from the point of view of national and foreign scientists were analyzed in the article. The stages of the international factoring operation are determined, the advantages and features of factoring due to the influence of macroeconomic factors are described. Factoring was analyzed: by external factoring turnover for the period 2010-2016, by world factoring volume by regions for the period 2015-2016, by factoring volume in Ukraine for the period 2014-2017, by bank ranking by portfolio volume factoring for July 1, 2018, and the dynamics of bank rankings for the factoring portfolio for January-July 2018.

Increasing the share of international factoring operations in the financial market of Ukraine will contribute to increased cash flow, as business entities will have a tool for temporarily releasing cash resources, which can be aimed at improving the efficiency and profitability of exporters and improving trade performance.

Список літератури:

1. Пальчук О. І. Факторинг на ринку фінансових послуг: [Монографія]/ О. І. Пальчук.- К.: 2011. - 164 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/3182>.
2. Forman M. Factoring and finance / M. Forman, J. Gilbert.-Wiley. 1976. -142 p.
3. Salinger F. Factoring. The Law and Practice of Invoice Finance / F. Salinger. - London: Sweet&Maxwell, 1999. - 425 p.
4. Bickers M. Factoring in the UK. 8th edition. / M. Bickers. 2003. - 232 p.
5. Pedreira Manuel Sesto. Manual de teoria de la financiación. Editorial Ramon Areces / Manuel Sesto Pedreira. 2006 - 463 p.
6. Pearce David William. Macmillan dictionary of modern economics. Edition: 3, illustrated. / David William Pearce. – Macmillan. 1986. - 462 p.
7. Балабанов И. Т. Банки и банковское дело / И. Т. Балабанов. - СПб: Питер. 2000. -256 с.
8. Басюк Т. П. Реструктуризація дебіторської заборгованості підприємства / Т. П. Басюк // Фінанси України. - 2004. - № 12. - С. 115 – 123.
9. Івасів Б. С. Міжнародні розрахунки та валютні операції: [навч. посіб.] / Б. С. Івасів, Л. М. Прийдун, В. Я. Рудан. — Тернопіль: Вектор. 2013. —572 с.
10. Д'яконова І. І. Міжнародні фінанси: [навч. посіб.] / [І. І. Д'яконова, М. І. Макаренко, Ф. О. Журавка та ін.]; за ред. М. І. Макаренка та І. І. Д'яконової. – К. : Центр учбової літератури. 2013. – 548 с.
11. Кузь В. І. Міжнародний факторинг в Україні: обліково-аналітичний аспект. / В. І. Кузь // Електронне наукове фахове видання Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. - 2015. - №6. С. 850-853. Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/173.pdf>.
12. Сисоєв О. В. Факторинг: функціональний аналіз / О. В. Сисоєв// Зовнішня торгівля: економіка, фінанси, право. - 2013. - № 5-6. - С. 146-150.
13. Казакова М. О. Факторингові послуги на ринку короткострокового кредитування України. / М. О. Казакова //Магістеріум. Економічні студії. -2014. - № 56. –С. 55-58. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3248/Kazakova_Faktorynhovi_posluby_na_rynku.
14. Непрядкіна Н. В. Переваги розвитку міжнародного факторингу в Україні / Н. В. Непрядкіна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2014. – № 45. – С. 262–268.
15. Москальов А. А. Світовий досвід та перспективи використання форфейтингу та міжнародного факторингу в Україні / А. А. Москальов, О. В. Щавінська // Молодий вчений. - 2018. -№ 11 (2). - С. 1177-1179. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11\(2\)_158](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11(2)_158).

16. Статистична інформація галузі промисловості України за 2010-2016 рр. Державного комітету статистики управління статистики України. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
17. Факторинг по-українськи: що стримує зростання? Центр економічних досліджень та прогнозування «Фінансовий Пульс». 2018. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://finpuls.com.ua/financia/reviews/news/Factoring-po-ukranski-shcho-strimu-zrostannya.htm>.

References:

1. Paljchuk, O. I. (2011). Factoring in the financial services market. Kyjiv: Retrieved from: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/3182> [in Ukrainian].
2. Forman, M. , & Gilbert, J. (1976). Factoring and finance. Wiley. [in English].
3. Salinger, F. (1999). Factoring. The Law and Practice of Invoice Finance. London: Sweet&Maxwell [in English].
4. Bickers, M. (2003). Factoring in the UK. London: Sweet&Maxwell [in English].
5. Manuel, Sesto, Pedreira. (2006). Manual de teoria de la frnanciacion. Editorial Ramon Areces [in English].
6. David, William, Pearce. (1986). Macmillan dictionaiy o f modem economics. [in (3rd ed.), illustrated. English].
7. Balabanov, Y. T. (2000). Banks and banking. SPb: Pyter [in Russian].
8. Basjuk, T. P. (2004). Restructuring of receivables of the enterprise. Finansy Ukrajinu. 12, 115 – 123. [in Ukrainian].
9. Ivasiv, B. S. , Pryjdun, L. M. & Rudan, V. Ja. (2013). International Settlements and Currency Transactions. Ternopilj: Vektor [in Ukrainian].
10. D'jakonova, I. I. , Makarenko, M. I. , Zhuravka, F. O. et al. (2013). International Finance. I. I. D'jakonova & M. I. Makarenko (Ed.). Kyjiv: Centr uchbovoji literatury [in Ukrainian].
11. Kuzj, V. I. (2015). International factoring in Ukraine: accounting and analytical aspects. Elektronne naukove fakhove vydannia Mykolaivskoho natsionalnoho universytetu imeni V. O. Sukhomlynskoho, 6, 850-853. Retrieved from: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/173.pdf> [in Ukrainian].
12. Sysojev, O. V. (2013). Factoring: functional analysis. Zovnishnia torhivlia: ekonomika, finansy, pravo, 5- 6, 146-150. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/jpdf/uazt_2013_5-6_25.pdf. [in Ukrainian].
13. Kazakova, M. O. (2014). Factoring services in the market of short-term lending in Ukraine. Magisterium. Ekonomichni studii, 56, 55-58. Retrieved from: <http://www.ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/3248/Kazakova>. [in Ukrainian].
14. Neprjadkina, N. V. (2014). Advantages of international factoring in Ukraine. Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti, 45, 262–268 [in Ukrainian].
15. Moskaljov, A. A. & Shhavinsjka, O. V. (2018). World experience and prospects of using forfaiting and international factoring in Ukraine. Molodyj vchenyj, 11(63), 1177-1179. Retrieved from: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11\(2\)_158/](http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2018_11(2)_158/) [in Ukrainian].
16. Statystychna informacija ghaluzi promyslovosti Ukrajinu za 2010-2016 roky Derzhavnogho komitetu statystyky upravlinnja statystyky Ukrajinu. Retrieved from: <http://www.ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].
17. Factoring in Ukrainian: What is holding back growth? Centr ekonomichnykh doslidzenj ta prohnozuvannja «Finansovyj Puljs». – 2018. Retrieved from: <http://finpuls.com.ua/financia/reviews/news/Factoring-po-ukranski-shcho-strimu-zrostannya.htm> [in Ukrainian].

Посилання на статтю:

Лакіза В. В. Специфіка здійснення міжнародних факторингових операцій на території України. / В. В. Лакіза, Л. В. Зинич // Економіка: реалії часу. Науковий журнал. – 2019. – № 5 (45). – С. 80-87. – Режим доступу до журн.: <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No5/80.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3766845

Reference a Journal Article:

Lakiza V. V. Specifity of performance of international factoring in the territory of Ukraine. / V. V. Lakiza, L. V. Zynych // Economics: time realities. Scientific journal. – 2019. – № 5 (45). – P. 80-87. – Retrieved from <https://economics.opu.ua/files/archive/2019/No5/80.pdf>. DOI: 10.5281/zenodo.3766845

